

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

Міжнародна науково-практична конференція магістрантів

**НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
УХХІ СТОЛІТТІ**

**Актуальні питання розвитку аграрного
та земельного права: національний і міжнародний вимір**

18 листопада 2021 р.

Біла Церква
2021

певного об'єкта культурної спадщини визначаються фактично окремою науково-проектною документацією. Такої документації по кожному об'єкту культурної спадщини немає, але якщо і є, то не вноситься в якості офіційних даних ні до містобудівного, ні до земельного кадастрів. Через це виникає багато проблем з використанням і обмеженнями використання цих земель.

Наразі готується до розгляду законопроект, який передбачає встановлення чітких обмежень використання земель під та навколо об'єктів культурної спадщини на рівні Закону України "Про охорону культурної спадщини". Будуть встановлені відповідні зони, їх розміри і перелік у здійсненні господарської та іншої діяльності, які встановлюються.

Так як обмеження, які встановлюються в силу закону автоматично не потраплять до ДЗК, їх треба внести до єдиної інформаційної бази даних. Саме через це вводиться новий вид землевпорядних документації щодо режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини. Вона буде визначати межі відповідно до об'єкта культурної спадщини.

Згідно з чинним законодавством України, землі під пам'ятками археології становлять особливу підкатегорію земель. Так, земельне законодавство відносить вказані землі до складу земель історико-культурного призначення. Відповідно до ст. 53 Земельного кодексу України до земель історико-культурного призначення належать землі, на яких розташовані пам'ятки культурної спадщини, їх комплекси (ансамблі), історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території, охоронювані археологічні території, музеї просто неба, меморіальні музеї-садиби.

Окремою правовою проблемою є легітимність рішень органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо викупу (примусового відчуження) земельних ділянок, на яких розміщені об'єкти археології.

Висновки. Підсумовуючи все викладене можна зробити висновок, що стан законодавства, яке регулює охорону об'єктів культурної спадщини знаходиться в стадії розвитку. Рішення (прецеденти) щодо відчуження земель для охорони об'єктів культурної спадщини наразі в Україні відсутні. Існують відповідні нормативно-правові акти, однак є низка проблем, які потребують вирішення. Головне питання стосується відсутності повноцінних даних про об'єкти культурної спадщини, та законодавець працює над цим і в найближчий час, маю надію, буде створено реальну систему дій щодо охорони таких об'єктів. Завдана шкода культурному надбанню без елементів правового захисту може бути великою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України, Документ 254к/96-ВР, чинний, поточна редакція – Редакція від 01.01.2020. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Земельний кодекс України, 2768-III, чинний, редакція від 28.10.2021. URL:
3. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14/stru#Stru>.
4. Закон України "Про охорону культурної спадщини", Документ 1805-III, чинний, поточна редакція – Редакція від 24.07.2021. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>.

УДК 341.2

КОНОНЮК П.О., магістрант

Науковий керівник – **ПОЛЯРУШ-САФРОНЕНКО С.О.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

vitalik.mako@gmail.com

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЕКОЛОГІЧНА МІГРАЦІЯ»

Розглядається проблема визначення поняття «екологічна міграція» стосовно специфічної категорії осіб, що переміщуються через зміну клімату та глобальне потепління. Аналізуються думки науковців стосовно осіб, що переміщуються через екологічні причини.

Ключові слова: екологічна міграція, міграція, екологічні біженці, кліматичні мігранти, екологічні мігранти.

В наш час триває багато наукових дискусій відносно назви людей, що переміщуються через зміну клімату та глобальне потепління: «екологічні мігранти», «екологічні біженці», «кліматичні мігранти», «кліматичні біженці» чи «біженці через зміни клімату». Ця множинність визначень стала наслідком розвитку самого процесу міграції, а також динамічних змін у структурі і напрямках її потоків.

Так, як визначено в «Юридичній енциклопедії» міграція - це «переміщення населення через кордон тих чи інших територій у межах однієї країни (внутрішня міграція) або з однієї країни в іншу (зовнішня міграція) зі зміною назавжди чи на тривалий час постійного місця проживання або з регулярним поверненням до нього» [1, с. 641].

Для точного визначення терміну «міграція» в конкретному випадку зазвичай є уточнення її виду: «сезонна, маятникова, безповоротна, тимчасова, постійна, економічна, добровільна, вимушена, легальна, нелегальна, екологічна, політична, етнічна, трудова, човникова, навчальна, туристична тощо». [2, с. 142-143].

Як зазначає Тимчик Г.С.: «Загальноприйнятого поняття екологічних біженців немає ні в міжнародному праві, ні в українській правовій системі. Така ситуація пояснюється, головним чином, тим, що як міжнародне, так і законодавство України в сфері міграції не є повністю несформованим, чому сприяє постійна трансформація видів вимушеної міграції. Характеристики сучасних міграційних потоків дуже рухливі, динамічні, що призводить до того, що законодавство не встигає ефективно врегульовувати всі ці процеси» [3, с. 239].

Доцільно також розглянути запропоноване Блюк Н.В. наступне визначення «екологічна міграція» – як «переміщення населення з однієї країни в іншу, через стихійне лихо, глобальне потепління, екологічну катастрофу чи іншу причину, що сталася у навколишньому природному середовищі» [4, с. 21].

Шиманська К.В. виділяє еколого-природничі фактори, що включають, з одного боку, відносно усталені фактори природно-ресурсного потенціалу (ці фактори в короткостроковій перспективі відносно не залежать від антропогенного впливу), а з іншого, – фактори стану навколишнього природного середовища, що зумовлює якість повітря, доступ до чистої води та екологічно чистих і безпечних продуктів харчування. Інституційні фактори, на її думку, представлені системою екологічного законодавства, екологічною політикою держави та наявними механізмами захисту дотримання прав населення на безпечне для життя та здоров'я навколишнє природне середовище [5, с. 194].

На думку Завгородньої В.М., у міжнародно-правовому регулюванні варто сформулювати загальне визначення вимушеного мігранта з наданням йому відповідного правового захисту та визначенням особливостей для окремих категорій - біженців, внутрішньо переміщених осіб, шукачів притулку, екологічних біженців та інших [6, с. 405].

Романюк Н.І. називає людей, котрі змушені покинути свої домівки й переміститися в інші безпечні місця саме через причини, пов'язані зі змінами клімату та глобальним потеплінням, кліматичними мігрантами. Оскільки зміни клімату є однією з екологічних проблем, то поняття «кліматичні мігранти» є вужчим за термін «екологічні мігранти» [7, с. 56].

Зараз в Україні не відчувають негативних наслідків від глобального потепління та зміни клімату, але розуміють незворотність цього процесу. Так, за прогнозами науковців, «глобальне потепління зробить непридатними для життя частину сьогодні заселених територій земної кулі, що спровокує збільшення міграційних потоків, спрямованих також і через Україну» [8].

Отже, особи, що мігрують з через зміну клімату у навколишньому природному середовищі не мають чітко визначеного правового статусу, їх часто називають «екологічними мігрантами», а процес їх переміщення через екологічні причини з однієї країни в іншу - «екологічною міграцією».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бакаєв О. В. Міграція. Юридична енциклопедія: в 6 т. / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ: Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2002. Т. 3: К-М. С. 641.
2. Юськів Б. М. Глобалізація і трудова міграція в Європі : монографія. Рівне: вид. О.М. Зень, 2009. 478 с.
3. Тимчик Г. С. Правові проблеми визначення правового статусу екологічних біженців. Правові проблеми подолання наслідків Чорнобильської катастрофи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, 18

трав. 2011 р.). Київ: КНЕУ, 2011. С. 238–242. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/16372/238-242.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

4. Блюк Н. В. Про сучасні тенденції нелегальної трудової міграції в Україні. *Visegrad Journal on Human Rights*. Братислава, 2018. № 1. Ч. 2. С. 19-22.

5. Шиманська К. В. Детермінанти міжнародної міграції: інституційний підхід. Соціально-трудова відносина: теорія та практика. Київ, 2017. № 1. С. 188-197. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stvttp_2017_1_19.

6. Завгородня В. М. Поняття та категорії вимушених мігрантів у міжнародному праві. *Юридичний науковий електронний журнал*. Запоріжжя, 2018. №6. С. 402-405. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2018/114.pdf.

7. Романюк Н. І. Вплив глобального потепління та змін клімату на появу кліматичних мігрантів. *Міжнародні відносина, суспільні комунікації та регіональні студії*. Луцьк, 2020. № 1 (7). С. 52-61. URL: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/97/112>.

8. Глобальне потепління - проблема, що не має кордонів : Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України. URL:<https://phc.org.ua/news/globalne-poteplinnya-problema-scho-ne-mae-kordoniv>.

УДК: 349.42

БОДРИК О. М., магістрантка

Науковий керівник – **ЄФРЕМОВА І.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

@btsau.edu.ua

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ В СФЕРІ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Сучасні євроінтеграційні процеси потребують від держави активного розвитку у всіх сферах економіки, і особливо в сфері аграрного виробництва. Договірні відносина є основним засобом правового визначення та встановлення господарських відносин взагалі, і суб'єктів аграрного виробництва особливо. На даний час, кожен етап аграрного виробництва, чи-то переробка, зберігання, або ж реалізація сільськогосподарської продукції, матеріально-технічне чи енергетичне забезпечення, а також кредитні та інші відносина, мають супроводжуватися укладенням договорів.

Для ефективного використання договорів в аграрній сфері виробництва необхідновизначити правильне сприйняття правової природи договору, орієнтуватися у змісті нормативно-правових актів, які регулюють договірні відносина, оскільки договір, який був складений та виконувався всупереч законодавству не лише створює загрозу правомірності його виконання, але також порушує права суб'єктів аграрних відносин, а так змушує здійснювати захист порушених прав осіб, чиї права є порушеними. Таким чином ставлячи під загрозу сталість господарських зв'язків не лише в аграрній сфері, а і в господарській сфері в цілому.

За загальним правилом, договірні правовідносина, що регулюються положеннями Цивільного кодексу України мають завданням визначати і регулювати майнові відносина, тобто, опосередковує процес переходу майна від одного суб'єкта до іншого. Це можуть забезпечити норми, що регулюють безпосередньо аграрні відносина. Таким чином, норми аграрного права є складовою частиною цивільно-правового регулювання цивільно-правових відносин, а так, загальні положення і принципи цивільно-правового регулювання поширюються на договірні відносина у сфері виготовлення та реалізації сільськогосподарської продукції.

Сільськогосподарські договори, як один із різновидів цивільних договорів мають конкретно-визначені ознаки, а саме:

– договір є, у більшості випадках, основною юридичною формою безпосередньої організації виробничого процесу у сільськогосподарському виробництві;

– права і обов'язки сторін у сільськогосподарському договорі визначаються специфікою аграрного виробництва;

ЗМІСТ

Яцун М. А., Мельник О.Г. Оцінка сучасного стану ринку страхування сільськогосподарських культур в ЄС та Україні – порівняльний аспект.....	3
Войтко В. О., Ковальчук І.В. Нормативно-правові основи інвестиційної політики держави в аграрному секторі.....	4
Котіков О.І., Ковальчук І.В. Проблемні аспекти міжнародно-правового регулювання аграрних відносин.....	6
Шаповалова А.М., Ковальчук І.В. Правові роблеми інформаційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників.....	9
Пастухова М.О., Сокиринська О.А. Система джерел правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу.....	11
Солодкий О.Є., Сокиринська О.А. Особливості державного регулювання агробізнесу.....	13
Цимбалюк Н.Р., Нікітенко О.І. Характерні способи вчинення кримінальних правопорушень проти довкілля.....	16
Колісник Є.О., Нікітенко О.І. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти екологічної безпеки.....	18
Хорошун Л.М., Нікітенко О.І. Особливості кваліфікації кримінального правопорушення пов'язаного з незаконним видобуванням, збутом, придбанням, передачею, пересиланням, перевезенням, переробкою бурштину.....	20
Яремчук В.О., Настіна О.І. Правова охорона та раціональне використання земель сільськогосподарського призначення.....	22
Прокопець О. І., Настіна О.І. Правові проблеми землеоціночної діяльності в територіальних громадах.....	25
Білоус Р. С., Настіна О.І. Компетенція територіальних громад у системі правового регулювання управління землею.....	28
Білоус О. С., Мельник О.Г. Теоретико-правовий аналіз ринку сільськогосподарського страхування в Україні.....	30
Кущенко О. В., Настіна О.І. Правове регулювання охорони об'єктів культурної спадщини в Україні: проблемні питання відчуження земельних ділянок.....	32
Кононюк П.О., Поляруш-Сафроненко С.О. Проблеми визначення поняття екологічна міграція.....	33
Бодрик О.М., Єфремова І.І. Договірні відносини в сфері аграрного виробництва.....	35
Ткаченко Т.Д., Мельник О.Г., Проблеми корупції в сфері земельних відносин в Україні: міжнародно-правовий аспект.....	36
Кавун М. О., Бровко Н.І. Роль і місце правових цінностей в структурі правосвідомості працівників аграрної сфери.....	38
Мойсеєнко В. В., Бровко Н.І. Екологічне інформаційне забезпечення як засіб реалізації доступу до екологічної інформації.....	40
Мукоїда І. І., Обіюх Н.М. Особливості правового режиму земель курортів.....	42
Горлова Д. В., Обіюх Н.М. Принципи екологічного управління у сфері поводження з добривами та пестицидами: правовий аспект.....	45
Власенко І.В., Обіюх Н.М. Правова характеристика дозвільних процедур у сфері природокористування.....	47
Мацюк О.С., Єфремова І.І. Організація аграрного виробництва суб'єктами аграрного виробництва.....	49
Максимчук В.В., Бровко Н.І. Місце екологічних прав у глобальному інформаційному суспільстві.....	50
Гарнага П.Є., Пахомова А.О. Комплекс заходів щодо стимулювання розвитку органічного фермерства на основі досвіду зарубіжних країн.....	52
Пахомова А.О., Шевченко Л. О. Досвід розвитку інноваційної діяльності аграрної сфери провідних країн світу.....	53
Сігал Є. Є., Пахомова А.О. Форми сільськогосподарської дорадчої діяльності зарубіжних країн.....	55
Снігур А.О., Сокиринська О.А. Правові аспекти поняття наукової діяльності в аграрній сфері.....	56
Король О.О., Ломакіна І.Ю. Землі сільськогосподарського призначення як об'єкт правового регулювання.....	58
Сергєєв О.В., Бровко Н.І. Конституційно-правове регулювання переривання вагітності.....	59
Лехкодер М. В., Ломакіна І. Ю. Правове регулювання рослинництва в Україні та країнах ЄС.....	62